

Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů v Praze – zal. 1922**Věstník****č. 204**

15. 11. 2011

1. Přednášky:

**Konají se ve Velké geologické posluchárně UK, Albertov 6, Praha 2
ve čtvrtek, začátek v 18.00 hod., sál otevřen od 17.30 hod.**

Termínový kalendář na rok 2012					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Prosinec 2011	6. 12.	1. 12.	15. 12.	15. 12.	tradiční vánoční setkání
Leden	3. 1.	5. 1.	19. 1.	19. 1.	Jilemnický: Afrika
Únor	7. 2.	9. 2.	16. 2.	16. 2.	Heřtus: Bolívie
Březen	6. 3.	8. 3.	15. 3.	15. 3.	Bohata: Mexiko
Březen	31. 3. 2012 symposium Odehnal: Austrálie, N. Zéland; Hofer: Mexiko; Hofacker: Brazílie; Machado: Sukulentý Brazílie				
Duben	3. 4.	5. 4.	19. 4.	19. 4.	Pavelka: Afrika nově
Květen	15. 5.	3. 5.	17. 5.	17. 5.	
Květen	8. 5. 2012 zájezd				Písecko – Příbramsko
Červen		7. 6.	21. 6.	–	
Červen	2. 6.– 17. 6. 2012 výstava				
Červenec	–	–	–	–	
Srpen	28. 8.	–	–	25. 8.	Setkání Gymnofilů (24.-26.8.)
Září			20. 9.	20. 9.	
Září	6. 9.– 16. 9. 2012 výstava				
Říjen	2. 10.	4. 10.	18. 10.	18. 10.	
Listopad	6. 11.	8. 11.	15. 11.	15. 11.	
Prosinec	4. 12.	6. 12.	20. 12.	20. 12.	tradiční vánoční setkání

2. Knihovna**Knihovna SPKS stále v provozu !!!**

Rád bych členům Spolku zdůraznil, všem je k dispozici spolková knihovna. Věnujeme část spolkového rozpočtu na neustálé doplňování knihovny.

Těšíme se na shledání s Vámi v pravidelných dnech – každý 1. a 3. čtvrtek v měsíci, od 16.30 do 17.30 hod.

Knihy půjčujeme i korespondenčně, DVD Vám okopírujeme a po zaplacení poplatku je Vaše na věky.

Přikládám seznam nových titulů pořízených v roce 2011.

L. Berka

Literatura:

2047	časopis	Kaktusy 45	2009
2048	časopis	Kakteen und Andere Sukkulanten 60	2009
2049	časopis	Kakteen und Andere Sukkulanten 60	2009
2050	časopis	Minimus 33, 34, 35	2002, 2003, 2004
2051	časopis	Minimus 36, 37, 38, 39, 40	2005, 2006, 2007, 2008, 2009
2052	časopis	Kaktus Klub 10	2006
2053	časopis	Kaktus Klub 11, 12	2007, 2008
2054	časopis	The Monthly Notes on The Exotic Collection	1979
2055	časopis	The Monthly Notes on The Exotic Collection	1980

2056	časopis	Succulenta 88	2009
2057	časopis	Cactus & Co. 13	2008
2058	časopis	Cactaceae Etc. 1, 2, 3	1991, 1992, 1993
2059	časopis	Cactaceae Etc. 4, 5, 6	1994, 1995, 1996
2060	časopis	Cactaceae Etc. 7, 8	1997, 1998
2061	časopis	Cactaceae Etc. 9, 10	1999, 2000
2062	časopis	Cactaceae Etc. 11, 12	2001, 2002
2063	časopis	Cactaceae Etc. 13, 14	2003, 2004
2064	časopis	Cactaceae Etc. 15, 16	2005, 2006
2065	časopis	Cactaceae Etc. 17	2007
2066	časopis	Cactaceae Etc. 19	2009
2067	Gapon V.	11 000 km po Argentině v zajetí kaktusů	2010
2068	Zimmerman A.D.	Systematics of the Genus Coryphantha - disertační práce Universita of Texas, Austin - kopie	1985
2069	Gratias J., Nosek J.	Pěstujeme euphorbie	2011
2070	Matuszewski G.F., Hinz S.	Thelocactus - Systematyka, wystepowanie, uprava	2011
2071	Kleszewski K.P.	Die Gattung Astrophytum, Bischofsmützen - Sternpflanzen	2010
2072	časopis	QUEPO 24	2010
2073	Richterová I.	Die Gattung Agave	2011
2074	Donati D., Zanovello C.	Epithelantha 2011	2011
2075	Labanc J.	Zoznam vyobrazení kaktusov a ostatných sukulentov v základnej kaktusárskej literature 1945-1992	2011
2076	časopis	Alsterworthia 7, 8, 9, 10	2007, 2008, 2009, 2010
2077	časopis	Asklepios 104, 105, 106, 107, 108, 109	2009, 2010
2078	časopis	Kakteen und Andere Sukkulanten 61	2010
2079	časopis	Kakteen und Andere Sukkulanten 61	2010
2080	časopis	Kakteen und Andere Sukkulanten 39	1988
2081	časopis	Kaktus Klub 11, 12, 13	2007, 2008, 2009
2082	časopis	Gymnofil 32, 34, 35, 36, 37, 38	2004, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010
2083	časopis	Succulenta 89	2010
2084	časopis	Kaktusy 46	2010
2085	Hübner F., Tränkle V.	Stapelia & Co., Sukkulente Ascleps - Sondersausgabe DKG	2009
2086	Carter S., Lavranos J., Newton L.E., Walker C.C.	Aloe - The Definitive Guide	2011
2087	Maruška J.	World of Tillandsias	2011
2088		Atlas kaktusů 26	2011

DVD:

Janeba Z.	Rod Sclerocactus	Praha Symposium 11
Kunte L.	Baja California - úplně jiné Mexiko	Čelákovice 3/11
Matuszewski	Rod Thelocactus	Praha Symposium 11
Pavelka	Madagaskar - sukulenty trnitého lesa	Praha Symposium 11
Stuchlík S.	Rod Notocactus	Praha 1/11
Šeda V.	Rod Sulcorebutia	Praha 3/11
Tvrdlík M.	Patagonie	Praha 4/11

3. CO BYLO**3.1 Podzimní výstava 8. 9. – 18. 9. 2011**

Podzimní výstava kaktusů a sukulentů proběhla v uvedeném termínu v horním menším skleníku BZ Na Slupi. Návštěvnost má mírně sestupnou tendenci, a tak 1000 platících návštěvníků je skoro málo.

Ve výstavní části své prezentace měli př.:

K. Halbich – variace druhu *Portulacaria afra*, P. Pavelka – novinky sukulentů s popisy, P. Heřtus – *E. grusoni* a jeho variace, J. Hušner – kvetoucí litopsy, G. Brejník – krásné agave, L. Berka – turbinocarpusy, Bot. zahrada – T. Procházka – ariocarpusy v květu, V. Roubíček – ariocarpusy, A. Quaiser – zimovzdorníci, I. Běťák – gasterie a haworthie (trsy), B. Spáčil – gymnocalycia. Stěny a částečně rovněž volné prostory nad uličkami vyplnily velkoplošné fotografie př. Edy Chvosty (BZ Troja) z cesty po USA. Bylo možno zakoupit i brožurku z této cesty. Př. Halbich připravil upomínkové tablo věnované zesnulému př. V. Kopeckému a tablo s blahopřáním V. Šedivému k jeho říjnovým 70. narozeninám, kde byl zachycen při svých vystoupeních během posledních desítek let.

Prodejní rostliny mohly uspokojit i velmi náročné návštěvníky-zákazníky, také nabídka literatury a kaktusářských potřeb byla tentokrát opravdu široká.

Kdo přišel, tak nelitoval.

–IB –

3.2.1 Chrudim – 24. 9. 2011

Po letech jsem se osobně zúčastnil podzimní kaktusářské pouti „Zamykání sezony“ v Chrudimi v sobotu 24. 9. Kromě neskutečných davů nakupujících, hovořících často německy, polsky a slovensky, mě velmi potěšilo, že valná většina prodávajících nebyla v důchodovém věku, ba naopak převažovali 35–50letí. Nabídka rostlin sleduje trendy zájmu zpravidla s odstupem několika až deseti let. Zdejší letošním hitem byly hybridy astrophyt, od malých, většinou roubovaných až po sbírkové rostliny za 1000 a více Kč. Také velkých sbírkových rostlin rodu *Ariocarpus* bylo mnoho. Skoro jsem však neviděl lobivie, cereusy, krystáty a úplně zmizely i parodie. U sukulentů mě překvapila nabídka řady cyphostem, semenáčů i větších rostlin. Jinak převažovaly spíše malé rostliny, haworthie, litopsy, gasterie a různé olistěné novinky z Afriky. Je to jen můj subjektivní pohled, samozřejmě že se nabízely i běžné trhové rostliny z dovozu a od velkých pěstitelů. Zajímavé bylo sledovat tašky, lísky a přepravky plné čerstvých úlovků doprovázené rozzářeným úsměvem nových majitelů.

Jako vždy bylo také plno u Pavlíčků na zahradě jak u piva a buřtů, tak ve sklenicích. Bezkonkurenčně nejvíc letos poutalo pozornost několik čtverečních metrů kvetoucích ariocarpusů ve venkovních pařeništích. Počasí akci přálo, sluníčko svítilo celý den.

–IB –

3.2.2 Chrudim a Zlatý Alberto

Ve výše uvedeném příspěvku Ivan Běťák popsal svými očima dění na letošním zamykání sezony v Chrudimi. Taktně opomněl pro pražský spolek významnou událost, a to předání prestižní ceny Zlatý Alberto 2011, která mu byla udělena, jako šestému členu Spolku pěstitelů kaktusů a sukulentů Praha. Gratulujeme !!! (více o Zlatém Albertu 2011 v příloženém časopise Kaktusy 2011, číslo 3).

–LB=

3.3 Přednáška – Mgr. Petr Pavelka: Chile a Copiapola

Na přednášce v září nás Petr Pavelka provedl chilským rodem kaktusů Copiapo. Seznámil nás se svým pohledem na taxonomické členění rodu, založeným na svých 5 cestách do Chile. Nejdříve se věnoval historii rodu a jeho taxonomii. Různí autoři rozlišují přibližně stejný počet taxonů (40–45) jen se různí úrovní jejich zařazení. Rod Copiapo je jedním z mála rodů kaktusů, jehož oprávněnost nebyla zpochybňována a ani nebyla tendence ho dále členit, kromě jediné neoprávněné výjimky (*Pilocopiapo solaris*). Struktura květu a plodu jasně celý rod identifikuje. Dále byli jednotliví zástupci představeni v kontextu příbuzných skupin. Názorné fotografie v Power Pointu dokumentovaly variabilitu, včetně přechodových forem a hybridů.

3.4 Přednáška – Ing. Václav Jiránek: Argentina 20. 10. 2011

Jeden z nejznámějších „gymnofilů“ se konečně rozjel také na naleziště svých oblíbenců. Vybaven nejmodernější technikou a patřičnými znalostmi projedil kus Argentiny a část cesty okolo Cordoby nám předvedl. Cestu měl pomocí navigačních systémů zachycenou velmi přesně a kromě přesného místopisu byla u každého promítaného obrázku uvedena i nadmořská výška a samozřejmě název. Nádherné záběry překrásné krajiny byly doplněny záběry z měst, kostelů a běžných lidí.

„Gymna“ z různých nalezišť byla vždy porovnávána a autor nešetřil vlastním názorem na správnost zařazení variant a nových jmen jen podle malých odchylek a stanovišť navzájem vzdálených pouze několik kilometrů. Výborné bylo, že veškeré písemné informace byly zobrazeny na černém podkladu mimo vlastní fotografii, takže nerušily a byly velmi přehledné.

Vzorová přednáška a spokojený plný sál.

–IB –

4. Z HISTORIE SPOLKU XXIV. – Spolek a jeho členové

O spolkovém členstvu jsme se v našem seriálu již několikrát zmínili, většinou se však tyto odkazy týkaly jeho počtu – od těch šedesáti zakladatelů a zakladatelek až po rekordních 826 členů v roce 1988, nebo jsme citovali úctyhodných více než 3000 osob, které Spolkem za dobu jeho existence prošly.

Tentokrát se však chceme zastavit u struktury členstva; ta byla samozřejmě velmi různorodá, tři skupiny však přece jen vyčnívaly (alespoň v období prvních dvaceti let, kdy se v seznamech členů dala jejich povolání vysledovat) – železničáři, vojáci z povolání a zaměstnanci pošty.

Železničářů se ve Spolku vystřídaloby pěkných pár desítek. Z těch, kteří se do jeho historie zapsali výrazněji, jmenujme především pěstitele, který pamatoval začátky organizovaného kaktusářství 20. století i Seidlovo úsilí k založení Spolku – **T. Fliedra** ze Slaného, dále **J. Polívku** (přednostu železniční stanice v Brandýse nad Labem), vrchního oficiála ČSD **Licka** a vrchního inspektora ČSD **Jandu**, kteří byli ve třicátých letech 20. století aktivními členy výboru, nebo známou spolkovou veličinu – strojevodoucího **J. Beybla** z Kutné Hory. Za zřejmě nejrozsáhleji vedenou korespondenci v archivu můžeme děkovat jednateli Spolku z roku 1941 **B. Wiesnerovi**, který byl téměř profesionálním stěžovatelem na spolkové a především výborové dění té doby. A na závěr ještě jedno jméno železničářem těle i duší, které nepotřebuje komentáře – **F. Pažout**.

Pokud jde o vojáky – v seznamech členů z té doby najdeme hodnosti od účetního rotmistra **E. Štrajbla**, pořizovatele zápisu z ustavující schůze Spolku a aktivního činovníka Spolku (byl členem výboru, jednatelem, místopředsedou i předsedou), přes členy prvního výboru kapitány **M. Dlabače** a **J. Maurera**, plukovníka **M. Horlivého** (předsedy Spolku v r. 1928) až po generála **F. Havla**, také jednoho z prvních členů Spolku.

Třetí nejpočetnější skupina – poštovní úředníci – se navenek neprojevovala tolik jako dvě předcházející, zato měla nejlepší pěstitelská vysvědčení; jako příklad stačí zmínit jméno z doby poněkud pozdější – **B. Rektořík**.

Škála zaměstnání byla však nevyčerpitelná – členy Spolku byli elektromontéři, strojní zámečníci, cukráři, lesníci, školníci i ředitelé škol, mlynáři, nožíři, knihkupci, hostinští i restauratéři, ale také továrníci (za všechny jmenujme **K. Staffena**, mecenáše A. V. Friče, nebo **L. Kozelského** a jeho výrobu cukrovinek) a ředitelé velkých podniků (**O. Samohrd**, ředitel ČKD), zemědělci (**R. Zounek**, Mrzky u Českého Brodu, **J. Šuba** z Týnečku u Olomouce), úředníci, majitelé sladovny (**K. Klusáček**, jeden z nejbližších přátel A. V. Friče), majitelé pivovaru (**J. Kobrč** z Horního Tanvaldu) i pivovarští sládcí, dokonce i farář **J. Hájek** z Hrubého Rohozce. Jedno z nejkurióznějších zaměstnání měla jedna ze známých postav prvního desetiletí existence Spolku a člen výboru **Kindl**, který byl ředitelem Ústavu šlechtičen.

Ve Spolku nemohli chybět ani zástupci kulturní sféry. Z výtvarných umělců jmenujme především zakladatele Spolku **J. Seidla**, **A. Körbera** nebo členy Sdružení malíře **V. Antuška** a sochaře **R. Zábrodského**. Známého pražského architekta **J. Libánského** (jednoho z tahounů Sdružení) a zahradního architekta **J. Vaňka** z Chrudimi pak není nutné představovat. Zakládajícím členem a členem prvního výboru Spolku byl **Z. M. Kuděj**, spisovatel, novinář a překladatel, jeden z blízkých přátel J. Haška. Málo známou skutečností je, že členem Sdružení byl pravděpodobně i známý pražský fotograf **F. Drtikol** (je na seznamu odběratelů Kaktusářského Obzoru). Předplatiteli Kaktusářského Obzoru byli i **bratři Čapkové** a kontakty předsedy Sdružení J. Perly zejména s **Karlem Čapkem** byly velmi úzké a přátelské. O tom svědčí i jeho fejetony, otištěné v Kaktusářském Obzoru („Milý pane inženýre, když už jsem si k tomu sedl, napsal jsem hned tři kousky; hodí-li se Vám, nedávejte je najednou, ale tak během ročníku. Krom toho ve svých Povědkách z druhé kapsy mám jednu povídku kaktusářskou, která si tropí špásy z kaktusářů. Kdyby se Vám líbila, můžete si ji také otisknout (s uvedením jména knihy). Děkuji ještě jednou za to, že jste nás provedl svou sbírkou. Vám oddaný Karel Čapek“).
=VŠ=

4. CO BUDE

4.1 Volby

Ač se to možná nezdá, opět uběhly 4 roky a je třeba dle stanov provést volby výboru, který bude řídit náš klub po další volební období. Výbor rozhodl, že volby proběhnou na lednové a březnové přednášce. Na lednové se zvolí volební komise a přečtou a odsouhlasí zprávy o činnosti a hospodaření a na březnové se provedou konkrétní volby.

Žádáme proto Vás všechny, kteří máte zájem pracovat ve výboru nebo o někom takovém víte, abyste se přihlásili buď předsedovi nebo komukoli ze stávajícího výboru do lednové schůze. Děkujeme. =výbor SPKS=

4.2 Členské příspěvky – časopis Kaktusy 2012

VELMI PROSÍM O DODRŽENÍ TERMÍNU A TĚM, KDO I LETOS POŠLOU NĚCO NAVÍC, PŘEDEM DĚKUJI.

Přílohou tohoto čísla Věstníku, letos posledního, je složenkou A-V s vaším evidenčním číslem (var. symbol) pro zaplacení příspěvku na rok 2012.

Minimální = základní příspěvek pro rok 2012 je stejný jako loni a minulé roky. Rozhodla se tak i Společnost. Výrobní cena časopisu se zatím nezvyšuje. Jaké bude poštovné pro hromadné zasilání, dosud není známo, ale snad to zvládneme.

Členové nad 70 let 230,- Kč

Ostatní členové minimálně 290,- Kč

Jen Věstník 70,- Kč

Tak jako v minulých letech necháváme na Vás, jakou výši členského příspěvku nám pošlete. Máme radost z toho, že je členská základna našeho klubu trvale vysoká a činí více než 550 platících členů a z toho již více než 60 % platí více než minimální částku. Výbor je Vám všem, komu to situace umožňuje, vděčen. Nám všem to pomáhá udržovat činnost klubu na vysoké úrovni – zahraniční hosté na sympoziu, doplňování knihovny o většinu odborných novinek z celého světa (stav knihovny je více než 2200 knih), zajištění záznamu většiny přednášek na video, pořádání a dotování obou zájezdů apod. Příspěvky je možné platit na přednáškách nebo pomocí poukázek či bankovním převodem. Je vhodné platit obratem, nutné je dodržet **termín 15. 1. 2012** (termín klubové objednávky u dodavatele).

Útržky složenky (i případný bankovní výpis) slouží jako legitimace. Vy, kteří platíte bankovním převodem, nezapomeňte **uvést své evidenční číslo jako variabilní symbol** a zaplatte **do 15. 1. 2012**.

Ivan Běťák, předseda

4.3 Symposium Praha 2012 – 31. 3. 2012

V pořadí již 26. tradiční symposium „Kaktusy a sukulenty v Praze“ se bude konat poslední sobotu v březnu, tedy 31. 3. 2012, na stejném místě v Libni jako letos, tj. v Praze 8-Libni, Zenklova ulice.

Účast přislíbili:

Odehnal (Morava) Sukulenty Austrálie a N. Zélandu

Hofer (Švýcarsko) Mexické kaktusy

Machado (Brazílie) Brazilské sukulenty

Hofacker (Německo) Brazilské kaktusy

=IB=

4.4. Jarní zájezd = Písecko a příbramsko 8.5.2012 (státní svátek - úterý)

Na jaře jedeme na jednodenní zájezd. Věřím, že to bude příjemná změna a že se přihlásí i ti, kteří na dvoudenní nemohli. Dopoledne jedeme rovnou za přítelem Slabou (Tálin), mám slíbeno, že bude funkční nový prodejní foliák. Potom přesum na Příbran, oběd a minimálně 4 sbírky.

Odjezd v 7.00 od Ženských domovů. Příjezd tamtéž kolem 20. hodiny. Cena zájezdu 400,-Kč (neumím odhadnout vývoj ceny nafty).

Zájemci hlase se emailem na jiri.varecka@seznam.cz, nebo SMS na 603 46 76 96, ale až po 1.1.2012.

Těším se na setkání.

Jirka Vařečka

5. Narozeniny Karel Kníže – 70 let

V říjnu se dožil 70 let snad kdysi i náš člen (v dokumentaci jsem však nenašel), který žije v Peru v Limě a věnuje se pěstování, sbírání, objevování a prodeji kaktusů. Řada z nás se sešla s jeho polními čísly „KK“ a popisy nových rostlin, kterých je celá řada. V posledních letech dodává zajímavé importní rostliny našim prodejcům. Pokud se někdo od nás objevil u něj, vždy se o něj postaral, a pokud mohl, tak jej doprovodil po nalezištích. Celosvětově se velmi zasloužil o rozvoj kaktusaření (velké dodávky rostlin do Japonska, USA, J. Koreje a do mnoha evropských pěstíren). Blahopřejeme na dálku. –IB –

6. Příspěvky do Věstníku a přihlášky na zájezd posílejte na adresu:

Jiří Vařečka, Na Šabatce 2045/5, 143 00 Praha 412, e-mail: jiri.varecka@seznam.cz

předseda SPKS : Ing. Ivan Běťák, Pod Lesem 27, 143 00 Praha 412, e-mail: betak@mbox.vol.cz

<http://www.spks.cz>

Toto je letos poslední Věstník, proto s předstihem:

PF 2012

Jirka Vařečka